

MARIBORSKI

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10⁰⁰ — mesečno.
četrtletno K 30⁰⁰.
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 9⁵⁰. — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, petek 2. aprila 1920.

St. 75.

Pasić rešuje vladno krizo.

Francozi naj zasedejo revolucionarno nemško ozemlje. — Stavka na Danskem traja dalje.

Na veliki petek.

Mislili smo včasih, da po našem odrešenju ne bo treba več pisati o velikem petku, da bo naše trpljenje prestano in da ne bo več zapisano: „Razdelili so si moja oblačila in za mojo suknjo so vadlali...“ Tako so namreč prej delali tujci z našim narodom. Zdaj pa so prišli domači pismarji in farizeji in nadaljujejo to delo. Narod jugoslovenski je šel, kakor je bilo pisano — toda pismarji in farizeji niso šli. Oni so ostali in bodo uganjali svoje orgije, dokler ne pride — razdejanje Jeruzalema. Kajti njim ni za „kraljestvo, ki ni od tega sveta“ — ampak hočejo vladati v kraljestvu na zemlji brez ovira na to, kaj se bo zgodilo z narodom, ki je hodil svojo križevno pot. Leta 1912. so vpili „Hosana!“ — leta 1914. so vpili „Križaj ga, križaj ga“ in so z zadovoljstvom gledali, kako je tuji vojak vlačil jugoslovenski narod na Golgato. Ko pa je narod vstal, so bili nekaj časa preplašeni in so šli z njim pričakujoči nadaljnjih dogodkov. Prilagodili so se novim razmeram in so se pod krinko jugoslovenstva zopet približali ljudstvu — v srcu pa so ostali — stari farizeji in pismouki, ki so s svojim fa-

natičnim sovraštvom zanesli razdor v mlado življenje. In tako gre ta stara zgodba naprej.

Vsled strašnih koruptnih razmer, ki so z vladale pri nas, se je začel razvijati — komunizem. In ker so volitve na Hrvaškem pokazale, da je komunizem na pohodu, so pismarji in farizeji po tem vetru obrnili svoj plašč, kajti nihče ne ve, kaj pride. In prišli so na misel, da je bilo krščanstvo pravzaprav komunizem od vekomaj — od svojega prvega začetka. V tem je mnogo resnice. Kristus sicer ni podal nobenega političnega sistema, kajti „njegovo kraljestvo ni od tega sveta“ — ampak v svojem življenju in nauku je bil nekaj komunist — seveda ne nasilen — in njegovi nasledniki bi se bili morali tega držati. Rimska država je preganjala kristjane bolj zaradi njih političnih nauk, nego zaradi vere — saj ob tistem času Rimljan sam ni mnogo veroval na svoje bogove. In tudi Pilat je bil po Judih prisiljen obsoditi Jezusa bolj zaradi tega, ker so ga pismarji in farizeji dolžili političnih hujškarij, nego zaradi vere... Saj so imeli židje svojo vero in mnogo sekt in rimska uprava ni zato nikogar umorila. Torej prvo krščanstvo je bilo res nekako komunistično in ta smer se je pojavila tudi pri obnovljenju krščanstva — v reformaciji. Toda cerkev —

ta je šla s časom. Namesto, da bi bila ohranila in uveljavila v življenju čisti nauk Kristusov — se je ona prilagodila svetu. O tem krasno piše „Straža“, ki pravi:

„Katoliška cerkev ni načeloma proti nobenemu družabnemu redu, ki se je enkrat pravno uveljavil. (Torej: plašč po vetru!) Udača se je v rimski liberalizem — v srednjih vekih se je tesno združila s fevdalizmom — prišel je meščanski kapitalizem in cerkev zopet ni nastopila načeloma zoper ta gospodarski sistem — kakor se cerkev prilagodi vsaki obliki vladavine, tako tudi vsakemu družabnemu redu — cerkev torej ni in ne more biti načeloma zoper združni družabni red (t. j. komunizem). Komunizem je pravzaprav še najbolj v duhu krščanstva...“

Tako piše „Straža“. Da ne bo rekla, da potvarjamo, omenjamo, da pri vsakem stavku dodaja, da je cerkev hotela „ublažiti“ vsak sistem, to pa ni res: ona je stala na čelu teh sistemov, saj je bila v srednjem veku cerkev več kot država in kaj se je takrat godilo! Cerkev je hotela vsak sistem nadvladati in ga izrabiti zase — to pa je dokaz, da je šla proč od „kraljestva, ki ni od tega sveta“.

Slovaki in Slovenci.

V vrsti slovanskih narodov so najmanjši Lužiški Srbi (ostanek polabskih Slovanov na Saškem), ki štejejo samo še 150.000 ljudi in bijejo sedaj zadnji boj, da ne utonejo za vselej v nemškem morju, za njimi pridemo Slovenci (1.500.000) in tretji so Slovaki (2.000.000). Danes seveda ne štejemo več tako, ampak pravimo: nas Jugoslovenov je 13 milijonov, Čehoslovakov je 10 milijonov (k njim lahko prištejemo tudi Lužiške Srbe, ki imajo z njimi najožje zveze) še boljše pa je, če računamo po črnogorsko: nas in Rusov je 100 milijonov...

Slovenci in Slovaki smo torej dva najmanjša slovanska rodova, (ako govorimo o nas posebej in izvajamo našega Benjamina Lužiškega Srba.) S tem nečemo govoriti separatistično, kajti danes se priznavamo vsak k svoji večji narodni skupini: mi k Jugoslovenom oni k Čehom. Doslej smo šteli devet slovanskih rodov, t. j. onih slovanskih narodov, ki so si ustvarili s svojim jezikom tudi svojo kulturo. To bo ostalo, kar se kulture tiče, tudi v bodoče, le politično smo se združili v pet slovanskih držav: Rusija (z Malorusi), Poljska, Češka

(s Slovaki), Jugoslavija (Srbi, Hrvati, Slovenci in Bolgari). Naš Benjamin (Lužiški Srbi) je ostal v tuji sužnosti, obeta se mu avtonomija v Saški in upajmo, da bo živel...

Slovenci in Slovaki smo nekaka vez med severom in jugom. To smo bili že v davni zgodovini, kajti selitev slovanstva v naše nove kraje se je vršila deloma ob Črnem morju navzdol ob Donavi in po Savi in Dravi navzgor, deloma pa čez Karpate — in tu je nastala prva slovanska država Velikomoravska — potomci teh Slovanov so — Slovaki; na jugu velikomoravske države so bili sosedje (na sed. Ogerskem) panonski Slovenci (Kocljeva država ob Blatnem jezeru) in potomci te države so naši Prekmurci. Ko je prišel okoli 1.900 madžarski naval, je pretrgal to vez med severom in jugom — in do danes — 1000 let! — je ostalo tako.

Zanimivo pa je, da sta ravno ta dva naroda ohranila ime od prvotnega imena „Sloven“. Iz tega se vidi, da je bilo tu kulturno središče starega slovenstva, ki sta ga s svojim delom okrepila brata Ciril in Metod. Slovaki rabijo zase ime „slovenski“. Tako se mož imenuje Slovak, žena pa je Slovenka, govorijo „slovensko“ imajo svoj slovenski kraj in v zadnjem času je tam začel izhajati

list „Slovenski narod“, izhaja revija n. pr. „Mlade Slovensko“, svojo zemljo imenujejo „Slovensko“ itd. „Slovaško“ je tuje in jim doni nekako tako, kakor če bi nam rekli „vindiško“. Nas imenujejo „Slovinci“ in nas precej dobro poznajo. Saj so njih loncevezi mnogo hodili na jug.

Naši ljudje so se z njimi prav dobro razumeli. Tudi sicer imamo s Slovaki precej sorodnosti. Naša in njihova zemlja sta si precej podobni, njih visoka Tatra sicer ne dosega višine in krasote naših alp, a pokrajina je zelo raznolika in kraji so lepi.

Narod je čvrst in zdrav. Ohranil je mnogo več svojega nego mi, posebno v svoji krasni narodni noši. Poleg tega imajo svoje krasne pesmi in narodne plesne. Med slovanskimi narodi je Slovak gotovo rojen umetnik. V njem je najbolj razvit čut za lepoto. Lepa narodna noša mu ni stvar za parado, ampak naravna potreba. Posebno ženski spol ima za to razvit smisel. Pesem in z njo ples mu je življenje. Svojo hišo okraši umetniško s čudovito sestavljenimi ornamentami, okna, vrata, ognjišče vse je obrobjeno z okraski. Po stenah visijo lepo slikani krožniki. Vse to delajo sami, posebno ženske.

Del Slovakov prebiva še na Moravskem

«Straža» je torej za komunizem («Slovenec» tudi) — samo to želi, da se izvrši prehod «s kolikor mogoče malimi bolečinami.» «Straža» priznava, da cerkev ne hodi za Kristusom, ampak za vladami in da prilagodi svoj nauk po onem, ki vlada. Kje je torej doslednost, kje je večna resnica, ki se hrani v evangeliju? Ta se vendar ne da izpreminjati in prilagajevati!

«Komunistični družabni red ni torej nič manj, oziroma je v svoji ideji še bolj krščanski, kakor pa liberalni, fevdalni ali kapitalistični —» piše «Straža». Dobro! Izvajajte posledice!

Tako bi se torej klerikalizem in komunizem našla v bratskem objemu. Dve internacionali! In narod bo sredstvo za poskus! Stare države: Anglija, Francija itd. si ne upajo izvršiti te izpremembe — uboga mlada Jugoslavija pa naj gre iz enega trpljenja v drugega. Niti od prvega križevega pota si ni oddahnila in že jo vlečejo v nov prevrat.

Ker bi komunizem našim kmetom ne ugajal, pravi «Straža», da za male kmetije to ne velja. Isto menda ne bo veljalo za farovške in škofijske posesti — ker to je cerkveno. V velikih podjetjih pa se itak vrši socializacija. Kaj hoče torej «Straža» reči?

«Straža» zaključuje.

«Komunizem je na poti, komunizem je družabna oblika prihodnosti, oblika napredka in svobode človeštva — od našega sodelovanja in razumevanja je odvisno, kako se bo uveljavil.»

To se pravi: ker klerikalizem v stari obliki več ne bo uspeval, pojdejo klerikalci med komuniste, da se tam uveljavijo. Iz avstrijancev so postali Jugoslovani — iz Jugoslovancev komunisti. Ker oni se vsemu prilagodijo. Kristus pa je šel v trpljenje in smrt, ker se ni prilagodil — in naš narod je trpel — ker se ni prilagodil... Pa kaj Kristus, kaj narod? Še bo treba pisati o velikem petku...

Politični pregled.

Iz D'Annunzijevega pašalika. Kakor se poroča iz Rima, je milanski «Avanti» objavil tri listine, ki obsojajo D'Annunzijevo paševanje na Reki. Prvi dokument je poziv reških socija-

Tudi sedanji predsednik Masaryk je iz moravsko slovaških krajev. Ti Slovaki so stali pod uplivom češke kulture, Slovaki na Ogerkem pa so imeli svoj književni jezik, ki je našemu mnogo bližji nego češčina. Madžari so svoj čas celo hoteli dokazati, da je slovaščina — jugoslovensko narečje. To je seveda nesmisel, razlika med češčino in slovaščino je nekako ista, kakor med slovenščino in srbohrvaščino. Slovaška literatura je nam malo znana, dasi ima v sebi istotako mnogo lepega, kakor naša slovenska. Prej je bilo skoraj nemogoče priti na Slovaško — zdaj je pot odprta in bi bilo treba več kulturnih zvez.

Ko pride potnik v Požun (Bratislavo) in zagleda pred seboj Donavo, se mu zdi, da je tu naravna pot na jug. V resnici je tudi bila. One «hrvaške» vasi, ki so raztresene pod Požunom so sledovi te poti. Z gradu nad Požunom lahko vidiš žično ograjo, ki je meja čehoslov. republike. Tam se začne Madžarsko. Široka ravnina sega na jug. To je ona pot. Tam je imel biti koridor. Ta koridor bi zvezal sever z jugom in vez bi tvorili Slovenci in Slovaki. Če pogledate na zemljevid, vidite, da je le mal presledek med Donavo in Rabo. Skoraj z roko bi dosegel...

listov na delavce vsega sveta, naj osvobodijo mesto D'Annunzijevega despotizma. Druga listina je poročilo socijalistične stranke o nasiljih, ki jih D'Annunzijo vrši nad reškimi socijalisti. Poročilo zahteva od italijanske socijalistične stranke, da najenergičneje posreduje pri italijanski vladi, da odpravi sedanje neznosno stanje. Tretji dokument je odprto pismo reškega župana Italijanom, kjer zahteva, naj se D'Annunziji dobroljci zamenjajo z redno italijansko vojsko.

Protipostajna zasedba Skadra po Italijanih. Povodom trditve presbira italijanske delegacije v Parizu, da Italijani niso zasedli Skadra proti sporazumu z zavezniki iz leta 1918 je beograjski presbiro pooblaščen ugotoviti: Vsled sklepa vrhovnega zavezniškega sveta iz leta oktobra 1918 je bil Skader in njegovo področje rezervirano za medzavezniško poveljništvo in njegovo upravo, dokler se ne sklene definitivna rešitev o Albaniji na mirovni konferenci. Zato je srbska vojska, ki je Skader osvobodila, bila prisiljena, zapustiti mesto, akoravno je bil smisel navedenega sklepa, da mora istotako ostati v njegovem področju kot predstavnik Srbije v medzavezniškem poveljništvu. Dne 13. marca 1920 je poveljnik medzavezniške posadke, general Dehoutaux izročil vsled istega sklepa upravo mesto Skadra, odnosno njegovih oblasti Albancem. Dne 15. marca pa so Italijani kljub protestu mestne uprave pripeljali svoje baterije in jih naperili proti mestu ter izvršili tako dejansko okupacijo.

Dnevne vesti.

Vlada in mladina. Pisatelj Božo Lovrič je napisal v «Nar. Listih» v ohrambo naše mladine nekaj resnih besed. Zadnji čas je vlada izdala par odredb proti mladini: prva je bila glede izvoza živil. Naši dijaki na Dunaju so stradali, ameriška komisija jim je morala pomagati, da so imeli za nekaj tednov vsaj — fižol. Istotako je bila brez živil praška menza. Res je, da so se pri tem dodajanju godile goljufije. Toda za to ne bi smela trpeti vsa mladina. Res je, da so dijaki-verižniki, ki jih vidiš v Špilju vsak dan na poti v tujino na «visoke šole» s celimi zaboji — toda nekaj je še poštenih. V interesu dijaštva bi bilo, da sami med seboj napravi red — vlada pa bi ne smela iz ene zmote padati v drugo. Isto velja glede štipendij. Cel kup ljudi je imelo drž. štipendije, ki sploh niso bili študenti. Da se stvar uredi — so se odvzele vse štipendije. To so grozne

Slovaki so sploh nekako središče slovanstva: na vzhodu od njih je t. zv. podkarpatska Rusija, ki sega iz Slovačije pod Karpati proti Rusiji. Ta del je sedaj prideljen začasno čehoslov. republiki in tvori prehod k vzhodnim Slovanom.

Tako imajo Slovaki na zapadu Čehe, na severu Poljake, na vzhodu Ruse in na jugu nas. Kot tako središče zaslužijo posebne pozornosti. Njih usoda v preteklosti je bila naša precej enaka, seveda Madžari so jih še hujše pritiskali, nego nas Nemci — zdaj pa so poklicani na važno mesto v Slovanstvu.

Slovanska misel je bila tu vedno živa in ni čuda, da je iz njih izšel glasnik slovanstva — Jan Kollar. Tudi Dubrovsky je izšel od tod in Šafařík in mnogo prvih slov. boriteljev. Požun je bil v zač. 19. veka izhodišče slov. misli — šele pozneje je prevzela to delo Praga. Iz Požuna je šla misel tudi na jug. Lahko se reče, da so ravno Slovaki vzbudili slov. misel — sami pa so od nje imeli le preganjanje, kajti Slovaki je bil za Madžara — panslavist. Požun in Slovaška sta imela to usodo kakor naš Celovec in Koroška...

Slovaška himna je otožna a silna.

stvari in mladina gre v — komunizem. Tako hoče uničiti zlo z zlim in zaradi vlade se hoče maščevati nad narodom. Take razmere nas kažejo pred tujino v najgrišni luči in je skrajni čas, da nastane red.

Velja tudi za nas. Anglež, ki se zanima za češke razmere, je priobčil v «Nar. Listih» članek, ki je važen tudi za nas. Pisec pravi, da je imela čehoslovaška republika takoj po vojni v tujini mnogo kredita, da pa je ta kredit padel, ko so se začele notranje razprtije. Ko je min. Beneš iskal v Angliji kredita, mu je bil ponujen le z visokimi obrestmi, ker hoče vsak — sigurnosti, te pa ni, ker se je pokazala slabost vlade. «Vaši ministri so vam v tujini uničili kredit». To velja tudi za nas. Država brez kredita je, kakor človek brez kredita in brez veljave. Kako so uničili naši ministri naš ugled na zunaj. To bi se dalo pisati. Pa minister je minister in vlada je vlada, kaj njim mar, kdo bo plačal! In zdaj, ko so že daleč zavozili, pravijo, da bodo volitve. Jugoslavija je imela gotovo v početku mnogo ugleda v tujini — in ta ugled je za državo ravno tako važen, kakor ugled človeka v družbi — v nekaj mesecih pa je naš ugled in s tem kredit popolnoma izginil — valuta je padla in vprašanje je, če bo nas hotel svet podpirati, ko ni sigurnosti. Ako se parlament ne more združiti na skupno delo, kako naj bi se cel narod. Če ni minister za nič, kakšni so šele drugi?

Vseučiliška omladina demonstrira proti vladi. Ob priliki občinskih volitev v Zagrebu je celokupna vseučiliška omladina hrupno protestirala proti temu, da bi se dopustila frankovska lista. A ban Luginja se ni oziral na željo teh mladih in iskrenih Jugoslovancev, temveč jih je pital z vsemi mogočimi frazami in branil Frankovce. Ko bi bila ta omladina takrat vedela, da je obstojal pri zagrebških volitvah blok zajedničarsko-frankovsko-furtimeško-radičevski, bi razumela in znala primerno ceniti odgovor Luginje. Danes se ista omladina ne čudi, da je šlo šest dijakov klerikalcev in zajedničarjev po njeni deputaciji skrivaj k banu ter ga lažljivo obvestilo, da resolucija omladine ni bila soglasno sprejeta, in da so mu dali drugo, vođeno resolucijo. Seveda so teh šest lumpov takoj izključili iz svojega udruženja. — Danes je naša mladina jasno, da so reakcionarni klerikalni in klubski elementi ostali vedno taki, kakor so bili pred vojno. Z njimi ni mogoč v nobenem vprašanju iskren skupen nastop, ker jim je sloga zgolj hinavščina in izdajo sloga ob prvi priliki. Dokaz temu je izdajalski nastop klerikalnih dijakov v tako najvažnejšem patriotskem vprašanju. Napredna mladina, varuj se klerikalca in njegove ovčje obleke!

Občinske volitve na Hryaškem. Klerikalci strašno trobentajo, če se posreči njihovim

Nad Tatrou, se blyska, hromy divo biju, zastavne se bratia, ved se oni stratia, Slovaci ožiju.

Spočetka se ti zdi čudna, žalostna — notem jo začutiš v vsej globokosti. Konča se tako, kakor se začinja naša:

Vstane matka Slava.

Slovaki imajo isto trobojnico, kakor mi, zato je tudi republika sprejela k češki rdečebelni zastavi še modro barvo.

Danes se na Slovaškem še povsod poznajo sledovi madžarskega nasilja. Tudi narod se še ni povsem uživel v nove razmere. Lanski vpad boljševikov iz Budimpešte je zbežal narod, kakor n. pr. pri nas na Koroškem. Toda Slovaki so marljiv, nadarjen narod; v njih prevladuje čustvo; tuji jarem ni izkazil njih zdravega narodnega srca, ne jezika, ne šeg ne krojev. Vse je ostalo. Mnogo pa je grešila inteligenca, ki je bila skoraj vsa pomadžarjena. Zdaj je prva stvar: vzgojiti zdravo nar. inteligenco in vzbuditi v narodu zaupanje v novo državo.

Slovaki imajo veliko bodočnost in važen poklic v slovanstvu, upajmo, da ga bodo izpolnili, saj v njih živi nam tako zvesta bratska duša.

pristašem, da pridejo v kaki zakotni občini na Hrvaškem na površje. To so izjeme, o katerih ni vredno, da bi človek govoril. V isti sapi govorijo, o „porazu“ demokratov. Volitve na deželi še sploh niso končane in zato ne pišemo o njih prej, nego imamo oficijelnih podatkov v rokah — pribiti pa moramo že danes, da je doživela na Hrvaškem vladajoča stranka navzlic delovanju vladnega aparata njej v prilog tak poraz, kakor si ga njeni zvesti zavezniki klerikalci niti sanjali niso, demokratska stranka pa doživela take uspehe, kakor jih v očigled vladnemu terorju sama ni pričakovala.

Stavka privatnih nastavlencev še traje, ker med obema strankama še ni prišlo do sporazuma. Trgovski gremij ne priznava organizacije privatnih nameščencev, ampak samo organizacijo trgovskih nameščencev, nastavlenci pa vstrajajo pri svojih zahtevah. Nekaj trdk je podpisalo. Nastavlenci so izdali poziv na solidarnost.

Iz pisarne Slov. mest. gledališča. Da se ustreže splošni želji gospodov abonentov je ravnateljstvo stavilo „Hasanaginico“ zopet na abonement; in sicer se jo uprizaro v nedeljo zvečer na abonement A, nakar posebno opozar. gospode abonent. V ponedeljek popoldne je dijaška in zadnja predstava „Kristove drame“ zvečer pa „Knjiga za pritožbe“ izven abonementa.

Razpisana učiteljska mesta v mariborskem okraju. V Mariborskem okraju so razpisana sledeča učiteljska mesta: Hoče 1, Št. Ilj v Slovenskih gorah 1, Kamnica 1, Lajtersberg-Krčevina 1 nadučiteljsko ter 3 učiteljska, Limbuš 1, Sv. Marjeta na Dravskem polju 1 nadučiteljsko, Št. Peter pod Mariborom 1, Pobrežje deška ljudska šola 3, Pobrežje, deškiška ljudska šola 1 podučiteljsko, ter 3 učiteljska ter Tezno 2. Pravilno opremljene prošnje je vlagati do dne 20. aprila t. l. po predpisani službeni poti. Kdor prosi za več služb obenem, mora vložiti za vsako službo posebno prošnjo. (V Mariborskem okraju s službeno razpredelnico).

III. simfonični koncert v Mariboru. Mariborska divizljaska godba priredi dne 10. aprila 1920 ob 20. (8.) uri v Götzovi dvorani z jako pomnoženim orkestrom pod vodstvom kapelnika Ferdo Herzoga svoj III. simfonični koncert, zadnji v tej sezoni. Proizvajal se bo simfonični ciklus Bedřicha Smetane „Má vlast“, ki sestoji iz sledečih delov: I. Vyšehrad, II. Vltava, III. Šarka, IV. Z českých luhův a hajův, V. Tábor, VI. Blaník. Opozarjamo občinstvo na prelepo skladbo, posvečeno »kraljevemu mestu Pragi«. Celotni ciklus še dozdaj ni bil proizvajan nikjer v Jugoslaviji. Predprodaja kart: Trgovina z muzikalijami Höfer v Šolski ulici in trgovina s papirjem Zlata Brišnik v Slovenski ulici.

Izgon. Karol Freiss, pristojen v Voitsberg, upravitelj posestev „Heimstättenbank“ v Pesnici in pri Sv. Križu je bil radi nedovoljenega ustopa v našo državo kaznovan z globo 400 kron ter po orožništvu izgnan iz naše države. Freissu je prepovedan vsak ustop v našo državo.

Velika železniška tatvina. Na severnem kolodvoru na Dunaju so ukradli doslej neznani tatovi iz nekega tovornega vlaka raznega blaga v vrednosti nad 10 milijonov kron. Sedaj se je posrečilo policiji zaslediti del ukradenih stvari v raznih dunajskih trgovinah. Trgovci tatov od katerih so blago kupili ne poznajo.

Mariborski šport. Športni klub „Maribor“ je imel včeraj svoj sestanek, na katerem se je imel vršiti občni zbor. Ker pa je prišlo premalo starejših članov, se občni zbor ni vršil. To zopet nekoliko razsvetljuje naše razmere. Mislimo, da je v Mariboru precej ljudi, ki se zanimajo za šport in dolžnost nas vseh bi bila podpreti slovenski šport v Mariboru. Nemška športna društva se lepo razvijajo. Gotovo jim ne manjka podpore od strani nemškega občinstva. Nedeljska tekma Rapid-Ilirija je pokazala, da je tudi mnogo Slovencev, ki radi posejajo športne prireditve. Zato je treba, da damo tudi slovenskemu športu podlago. Športni klub „Mari-

bor“ se je ustanovil lansko leto in razpolaga z dobrimi mladimi silami. Vrše se sedaj pogaňanja, da dobi klub svoje športne prostore v „Ljudskem vrtu“. To bo predpogoj, da se klub razvije in začne svoje dela. Zato bi bilo treba več zanimanja od strani občinstva. Občni zbor se bo vršil prihodnji teden in opozarjamo na to prijatelje slov. športa, da se ga mnogoštevilno udeleže. Kdor želi postati član, se lahko prijavi v trgovini Weixl v Gosposki ulici. Vabljeni so vsi, ki jim je na tem, da se razvije slov. šport v Mariboru. Ako pojde vse v redu, bomo lahko imeli meseca majnika tekmo na svojem igrišču v Ljudskem vrtu. Dan občnega zbora prihodnji teden se pravočasno razglasi v časopisih.

Našim naročnikom!

Neprimerno podraženje papirja in zvišanje plač tehničnemu in drugemu osebju nas je prisililo, da z današnjim dnem, sledeč vsem drugim listom v Sloveniji, tudi mi zvišamo naročnino.

Po pošti velja list celoletno K 120.—, polletno K 60.—, četrtletno K 30.—, mesečno pa K 10.—; v upravnistvu prejemam mesečno K 9.50, posamezna številka pa 60 stotink.

Vkljub temu povišanju pa ostane »Mariborski delavec« najcenejši jugoslovenski dnevnik, ki čeravno po obsegu majhen, vendarle poroča o vseh onih važnih dogodkih doma in po svetu, kakor vsi drugi veliki dnevnik. Velikonočni številki pa bo prideljena še posebna literarna priloga, na katero že sedaj opozarjamo.

Uprava „Mariborskega delavca“.

Zadnje vesti.

Pasić rešuje vladno krizo.

LDU Beograd, 1. aprila. »Balkan« javlja pod naslovom »Politična situacija«: Danes dopoldne bo prestolonaslednik sprejel g. Pasića, ki mu bo poročal o zunanjem položaju in vseh vprašanjih, ki so se obravnavala v Parizu. Jutri se bo vršila seja ministrskega sveta, na katero bodo pozvani poleg članov vlade tudi zastopniki vseh parlamentarnih klubov. Ob tej priliki bo gosp. Pasić ustno poročal o vseh vprašanjih, ki se tičejo naše države. Nato bo najbrže začel s posameznimi zastopniki klubov in s predsednikom Narodnega predstavništva drjem. Dražo Pavlovićem pregovore. Pasić bo podal sporazumno s parlamentarno zajednico konkretne predloge za izhod iz sedanjega položaja.

Za zasedbo ruhrskih okrožij.

LDU Berlin, 1. aprila. Ker so vesti iz ruhrskega okrožja čimdalje slabše, je bil nemški poslanik v Parizu ponoči od 31. marca na 1. april t. l. z nujnimi instrukcijami pozvan, naj še enkrat posreduje pri francoski vladi zaradi morebiti potrebnega vkorakanja čet v nevtralni pas.

Širjenje stavke na Danskem.

DKU Kopenhagen, 2. aprila. V stavko so stopili tudi pekovski pomočniki, pristaniški delavci, mornarji kurjači in celo črkostavci desničarskih listov.

Vojaška odlikovanja in povišanja.

Napredovanje častnikov.

LDU Beograd, 1. aprila. Ker je v vojni padlo mnogo višjih častnikov, je ministrstvo za vojno in mornarico predlagalo ministrskemu svetu, naj se nudi tudi četnim častnikom prilika, da napredujejo v višje stopnje. Ministrski svet je to dovolil in s tem je omogočeno napredovanje vseh častnikov, ki narede potrebne izpite.

Povišanje podčastnikov.

LDU Beograd, 1. aprila. Včeraj je prestolonaslednik regent Aleksander podpisal ukaz, s katerim je povišanih 45.000 podčastnikov-kaplarov in redovov letnikov 1916, 1917, 1918, 1919 in to posebno iz operativne vojske. S tem je odpravljeno zapostavljanje ter je izvedeno izenačenje.

Odlikovanje francoskih častnikov.

LDU Beograd, 1. aprila. Na predlog ministra za vojno in mornarico je prestolonaslednik regent Alexander odlikoval okoli 100 francoskih častnikov, ki so med vojno sodelovali v borbi za našo domovino.

Konzorcij za nabavljanje potrebščin.

LDU Beograd, 1. aprila. Tukaj se je osnoval konzorcij v obliki akcijske družbe z osnovno glavnico 1 milijon dinarjev, ki si je nadela nalogo, nabavljati najnujnejše potrebščine.

Ameriški fotografi pridejo v Jugoslavijo.

LDU Beograd, 1. aprila. Na inicijativo naših uglednih državljanov v Ameriki pride v Jugoslavijo več strokovnjakov, ki bodo slikali naše znamenitejše kraje.

Povratak sibirskih ujetnikov.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) Iz Berna poročajo, da je poslaniška konferenca sklenila, da proti povrnitvi ujetnikov iz Sibiriije, ne glede na to, kaki narodnosti pripadajo, ni nobenega ugovora več.

Antantno svarilo.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno.) Iz Pariza poročajo brezlično, da je Millerand izročil nemški vladi sporočilo, v katerem se povdarja, da je po mnenju antante oborožena akcija proti komunistom brezplodna in nevarna.

Kompenzacija z Madžarsko.

DKU Pariz, 2. aprila. (Brezlično.) Iz Beograda se poroča, da je med Madžarsko in Jugoslavijo prišlo do sporazuma glede kompenzacij. Madžarska bo dala Jugoslaviji železniške vagonne in lokomotive, Jugoslavija Madžarski pa 20.000 prašičev, 70 vagonov slanin ter 500 vagonov pšenice.

Za autonomijo Albanije.

Rim, 1. aprila. (Izvirno.) „Popolo Romano“ poroča, da bo zahtevala Italija popolno autonomijo Albanije. (Tudi za Valono? Op. ur.)

Razne vesti.

Od nadvojvode do goljufa. Bogataš ne more toliko grešiti, kakor siromak, ker ima vsega v izobilju. Toda nekdanja »slavna in neomadeževana habsburška rodbina« ni imela niti toliko нравne sile, da se ne bi vzdržala raznih umazanih kupčij, sedaj, ko je izgubila moč, pa so postali posamezni njeni člani čisto navadni sleparji. Leopold Salvator, sin nadvojvode istega imena je najel neki avtomobil za leto dni in ga potem kratkoma prodal. Dunajsko sodišče vodi sedaj razpravo proti temu tako sijajno vzgojenemu nadvojvodi.

Promet na Savi. Od Siska dalje vozijo po Savi parniki, misli se pa urediti Savo tako, do bi parniki vozili vsaj do Zagreba. Za sedaj se misli porabiti Savo od Siska do Zagreba vsaj na motorne čolne in te dni je bil izročen prometu tovrni čoln „Triglav“, ki bo vlekel tovrne ladje od Siska do Zagreba. „Triglav“ ima Fiat motor s 24 konjskimi silami in kabino za osem oseb.

Tobak vsakemu škodi. Nihče se ne more tobaku tako privaditi, da bi postal proti njemu popolnoma neobčutljiv, kakor velja to za nekatere druge strupe. Razdirajoče delovanje tega strupa je zavratno; javlja se počasi in neopaženo. Njegove učinke spočetka popolnoma prezremo, ali pa jih tolmačimo na drug način in pripisujemo drugim vzrokom. Med tem pa se strup v našem telesu kopiči in o priliki se lahko bridko maščuje.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

IVAN KRAVOS

Sedlarska delavnica:

Koroška cesta št. 17

MARIBOR

Trgovina in zaloga:

Cankarjeva ulica št. 1

Opreme za težko in lahko vožnjo, kakor tudi različne potrebščine za konje. Ovratniki, biči in nagobčniki za pse. Potni koši, torbice, denarnice, tobačnice itd. Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

Postrežba točna in solidna.

3-2

Svoji k svojim!

Širite naš list!

Posojilnica v Mariboru

Narodni dom

je zvišala pričenši s 1. aprilom 1920 obrestno mero za navadne hranilne vloge na

3¹/₂% odnosno 3³/₄%

za hranilne vloge proti trimesečni odpovedi.

Obrestovanje posojil ostaja dosedanje.

255 2-1

Za ravnateljstvo:

Dr. Franjo Rosina, predsednik.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.